

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

SZÁMVEVŐSZÉK

11/2006. sz. különjelentés

a közösségi árutovábbítási rendszerről, a Bizottság válaszaival együtt

(az EK-Szerződés 248. cikke 4. bekezdése második albekezdésének alapján)

(2007/C 44/01)

TARTALOMJEGYZÉK

	Pont	Oldal
KIFEJEZÉSEK ÉS RÖVIDÍTÉSEK SZÓJEGYZÉKE		2
ÖSSZEFOGLALÓ	I–IV	3
BEVEZETÉS	1–13	4
Meghatározások és kockázatok	1–4	4
Az 1990-es évek nehézségeit követően tett kiigazító intézkedések	5–13	4
AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	14–18	6
Az ellenőrzés főbb céljai	14–15	6
Az alkalmazott ellenőrzési módszerek	16–18	6
ELLENŐRZÉSI MEGÁLLAPÍTÁSOK	19–66	6
Az új számítógépesített árutovábbítási rendszer bevezetése	20–25	6
A Bizottság koordinációs tevékenysége megfelelő volt	20–23	6
Informatikai jellegű hiányosságok a tagállamokban	24–25	7
Bizottsági ellenőrzések a jogalap reformja után	26–27	7
Elégtelenségek az új szabályozás alkalmazásában	28–54	7
A tagállamok által felülvizsgált rendelkezések egyenetlen alkalmazása	28–49	7
Késedelmes vámmegállapítás le nem zárt árutovábbítási műveletek esetén	50–54	10
Erősíteni kell a csalás elleni küzdelmet és a kockázatkezelést	55–66	10
Megbízhatóság és teljeskörűség: az adatok korlátai	55–62	10

	Pont	Oldal
Hiányosságok a kockázatkezelésben és a csalással kapcsolatos kérdések elemzésében	63–66	11
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK	67–74	11
Az NCTS bevezetése	69	11
Az új szabályozás alkalmazása	70–72	12
Csalás elleni küzdelem és kockázatkezelés	73–74	12
I MELLÉKLET		14
II MELLÉKLET		15
A Bizottság válaszai		16

KIFEJEZÉSEK ÉS RÖVIDÍTÉSEK SZÓJEGYZÉKE

DG BUDG	Költségvetési Főigazgatóság
DG TAXUD	Adó- és Vámügyi Főigazgatóság
EGK	Európai Gazdasági Közösség
EK	Európai Közösségek
EU	Európai Unió
EWS	<i>Early Warning System</i> (korai előrejelző rendszer)
HL	Hivatalos Lap
MCC	<i>Minimum Common Core</i> (minimális közös alap)
NCTS	Új számítógépesített árutovábbítási eljárás
OLAF	Európai Csalás Elleni Hivatal

ÖSSZEFOGLALÓ

I. Az árutovábbítási rendszert érintő csalások 1990 és 1994 között 320 millió ECU-re becsült bevételkiesést eredményeztek a közösségi költségvetésben. Az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Számvevőszék ekkori ajánlásaiban az árutovábbítási eljárások számítógépesítése, az eljárások jogalapjának reformja és a fizikai ellenőrzések közös kockázatelemzési rendszeren alapuló megerősítése szerepelt.

II. Az ajánlásokra válaszul a Bizottság 1997-ben „európai árutovábbítási cselekvési tervet” terjesztett elő. 2001-ben a Bizottság felülvizsgálta a jogi kereteket, 2005 végére pedig megszervezte egy új számítógépesített árutovábbítási rendszer (NCTS) bevezetését, amely lehetővé teszi elektronikus üzenetek küldését valamennyi tagállam vámhivatalai között.

III. A Számvevőszék 11 tagállamban megvizsgálta az új szabályozás alkalmazását, illetve az NCTS bevezetését. A vizsgálat az árutovábbítási műveletek lezárására, az ezekkel kapcsolatos esetleges vámok beszedésére, illetve a csalás elleni küzdelem intézkedéseire vonatkozott. A főbb megállapítások a következők:

- a) a Bizottság jól hangolta össze és hatékonyan támogatta az NCTS bevezetését;
- b) az ellenőrzés által érintett tagállamokban gyakran helytelenül alkalmazták az egyszerűsített eljárásokra, a keresési eljárásokra, illetve a le nem zárt árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos beszedési eljárásokra vonatkozó új szabályozást;
- c) a tagállamok eltérő módon alkalmazták a le nem zárt árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos vámok elszámolására vonatkozó jogi rendelkezéseket, és ez késedelmeket okozott ezeknek a vámoknak a közösségi költségvetés rendelkezésére bocsátásában;
- d) 2005 végéig az új szabályozás tényleges alkalmazásának értékelésére a Bizottság szolgálatai még nem végeztek a tagállamokban semmilyen, az árutovábbításra irányuló vizsgálatot;
- e) a felkeresett tagállamok többségében arra derült fény, hogy az árutovábbítással kapcsolatos kockázatok kezelése kezdetleges, és ritkán kerül sor a továbbított áruk fizikai ellenőrzésére;
- f) az árutovábbítás terén a csalásról a Bizottság rendelkezésére álló információk alapján – amelyek nem elég megbízhatóak és nem is elég teljes körűek – nem lehet nyilatkozni arról, hogy a szabályozás reformja és az NCTS projekt csökkentették-e a csalások előfordulását az árutovábbítás terén.

IV. A csalásra vonatkozó adatok hiánya és a tagállami kockázatkezelés hiányosságai rámutatnak, hogy a fellépést európai szinten kell összehangolni. Szükséges volna, hogy a Bizottság kockázatelemzési céllal hozzáférhessen az NCTS részletes információihoz, és a legjobban bevált módszerek széles körű megismertetésével olyan stratégiákat terjesszen, amelyek révén célzottabbá tehető a továbbított áruk fizikai ellenőrzése.

BEVEZETÉS**Meghatározások és kockázatok**

1. A közös árutovábbítási eljárás megkönnyíti az áruforgalmat a Közösség területén, és egyszerűbbé teszi a vámalkiságoikat. A Közösségbe behozott árukra kirótt vámokat és díjakat ideiglenesen felfüggesztik, amíg azok rendeltetési helyükre nem érnek. A vámalkiságokat nem a határátkelőhelyen, hanem a rendeltetési helyen végzik el.

2. A közösségi árutovábbítás az alábbiakra terjed ki:

- a) nem közösségi áruk, illetve egyes sajátos esetekben közösségi áruk mozgása. Ez az ún. közösségi külső árutovábbítás;
- b) az olyan közösségi áruk mozgása, amelyeknek a közösségi vámterület két pontja között át kell haladniuk egy harmadik országon, amennyiben ezt valamilyen nemzetközi egyezmény lehetővé teszi. Ez az ún. közösségi belső árutovábbítás.

3. A közösségi árutovábbításhoz fűződő fő kockázat az, hogy nem közösségi árukat a vámfelügyelet alól jogellenesen elvonva a hazai piacra irányítanak, és nem fizetik meg a vámokat és egyéb díjakat – elsősorban a hozzáadottérték-adót és a jövedéki adót.

4. Az árutovábbítás felfüggesztő és ideiglenes jellegére való tekintettel a vámhatóságok rendszerint másodlagos fontosságú kérdésként kezelik az árutovábbítási műveletek ellenőrzését. Az ebből adódó pénzügyi kockázatok ellensúlyozására az árutovábbítási műveleteket általában a vámok és díjak kifizetését szavatoló biztosíték fedezi. A biztosíték lehet egy egyszeri műveletre vonatkozó egyedi kezesség, vagy több árutovábbítási műveletet együtt fedező összkezeség⁽¹⁾.

Az 1990-es évek nehézségeit követően tett kiigazító intézkedések

5. Az 1990-es évek elején az árutovábbítási műveletek terén megnőtt a csalások száma. 1990 és 1994 között⁽²⁾ a közösségi költségvetést – a tagállamok által később visszatérített összegeket („clawback”) figyelmen kívül hagyva – becslés szerint 320 millió ECU veszteség érte, nemzeti szinten pedig még jelentősebb volt a bevételkiesés. A Tanács⁽³⁾, illetve az Európai Parlamentnek

a közösségi árutovábbítási rendszer vizsgálatára felállított ideiglenes vizsgálóbizottsága⁽⁴⁾ ekkor úgy ítélte meg, hogy az árutovábbítási rendszer számítógépesítése és a közösségi árutovábbítás jogalapjának reformja különösen fontos elemek a csalás elleni küzdelemben, és ezzel a Számvevőszék is egyetértett az 1994-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésében⁽⁵⁾.

6. A rendszer számítógépesítése előtt a közösségi árutovábbítási nyilatkozatokat papíron töltötték ki. A nyilatkozatok eredetijét megőrizte az indító vámhivatal, míg ezek másolatai elkísérték az árukat a rendeltetési hivatalig. Ez utóbbinak értesítés kellett küldenie az indító hivatalnak arról, hogy az áruk megérkeztek, és jeleznie kellett, hogy észleltek-e szabálytalanságot. Ez az eljárás lassú volt, és számos kockázattal járt.

7. Ezért a Bizottság 1997-ben előterjesztett egy európai árutovábbítási cselekvési tervet⁽⁶⁾, amelyben egy sor intézkedést javasolt az árutovábbítási rendszerrel kapcsolatos kockázatok jobb kezelésére, illetve a rendszer csalás iránti érzékenységének csökkentésére. A javasolt intézkedések között szerepel a számítógépesített árutovábbítási rendszer bevezetése, az árutovábbítási műveletek lebonyolódásának jobb nyomon követése, az ellenőrzési tevékenység minden szintű megerősítése, végül pedig az egyes vámhatóságok, illetve a vámtisztviselők és a kereskedők közötti együttműködés javítása. A Bizottság ugyanekkor kezdeményezte az árutovábbításra vonatkozó szabályozás felülvizsgálatát is.

8. 1999-ben elfogadták az NCTS (New Computerized Transit System, új számítógépesített árutovábbítási eljárás) projekt jogalapját. Az NCTS azzal a céllal jött létre, hogy a papíralapú közösségi árutovábbítási eljárást a vámhivatalok közötti, majd a következő fázisban a kereskedők és a vámhivatalok közötti elektronikus üzenetváltási rendszerrel váltsa fel.

9. A csalás elleni küzdelem keretében az NCTS kettős célt tűzött maga elé:

- a) megelőzni a hagyományos csálási formákat, például a hamis bélyegzők és hamis okmányok használatát;
- b) azonnal feltárni, ha az áruk nem érkeztek meg a rendeltetési hivatalba, és ez esetben tüstént keresési eljárást indítani.

(1) A Tanács 1992. október 12-i 2913/92/EGK módosított rendelete Közösségi Vámkódex létrehozásáról (HL L 302., 1992.10.19., 1. o.), 94. cikk, (2) bekezdés.

(2) Lásd COM(95) 108 végleges. Későbbi időszakokra nem készültek becslések.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács 1996. december 19-i 210/97/EK határozata cselekvési program elfogadásáról a Közösség vámjairól („Vám 2000”) (HL L 33., 1997.2.4., 24. o.).

(4) Zárójelentés (PE 220.895/végleges), 1997. február 20.

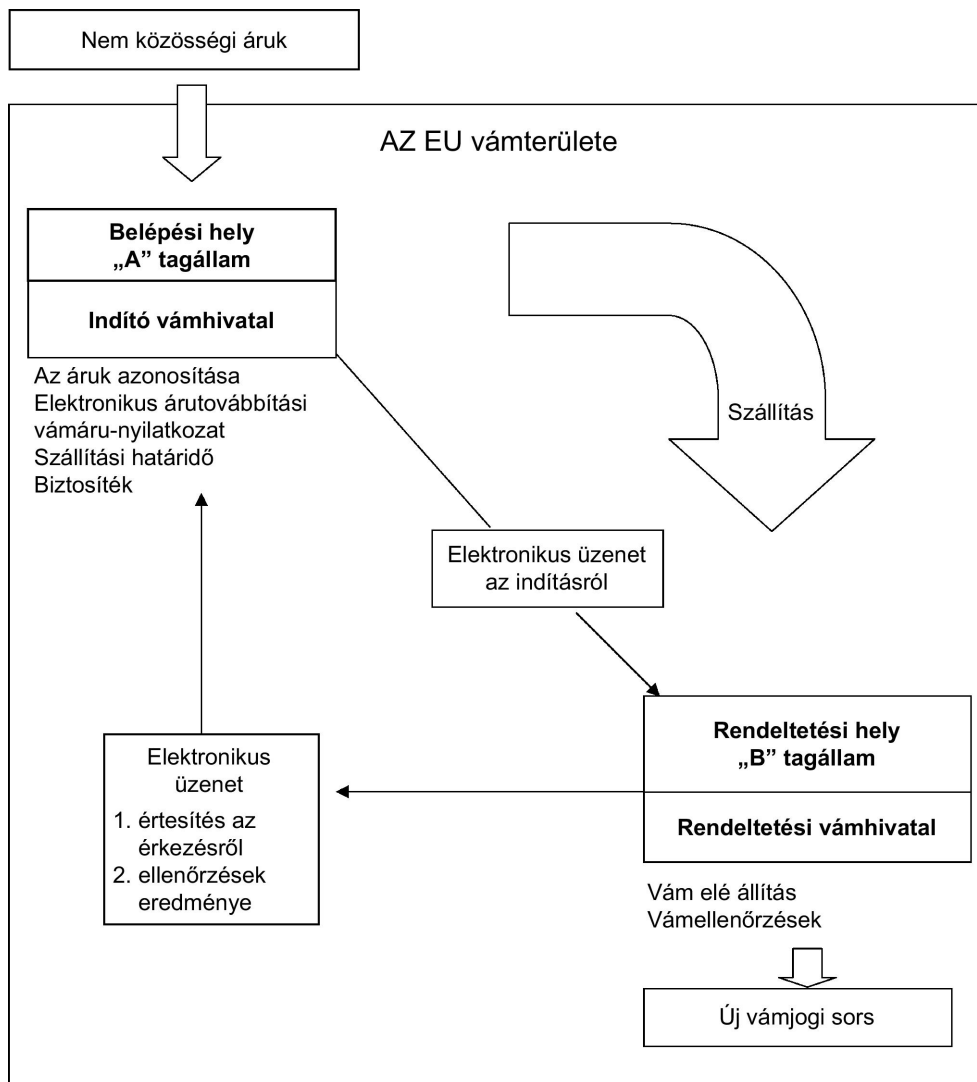
(5) Az 1994. pénzügyi évre vonatkozó éves jelentés, az intézmények válaszaival együtt (HL C 303., 1995.11.14., 1. o.).

(6) COM(97) 188 végleges, 1997. június 10.

10. Az 1. ábra szemlélteti, hogyan zajlik le egy szabványos árutovábbítási eljárás az NCTS keretében.

1. ábra

Az NCTS szabványos árutovábbítási eljárása (közösségi külső árutovábbítás)

11. A számítógépesítéssel párhuzamosan a Bizottság 2001-ben előterjesztette az árutovábbítás jogalapjának reformját ⁽⁷⁾ is. A tervezett új rendelkezések céljai az alábbiak voltak:

a) világosabb különbséget tenni a szabványos árutovábbítási eljárások és az egyszerűsített eljárások között (az utóbbi esetben eltérőek a vámfelügyeleti módszerek), illetve pontosabban meghatározni, hogy milyen megbízhatósági kritériumok mellett élhetnek a kereskedők ez utóbbiakkal;

b) a biztosítékok rendszerét a kereskedő megbízhatóságára és az árukkal kapcsolatos kockázatokra alapozni, a magas családi kockázatú áruk (érzékeny áruk) fogalmának bevezetésével ⁽⁸⁾;

c) összehangolni a le nem zárt árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos keresési és behajtási eljárásokat, illetve lerövidíteni az eljárások megkezdési határidejét.

⁽⁷⁾ Elsősorban a Bizottság 2000. december 15-i 2787/2000/EK rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93/EGK rendeletet módosításáról (HL L 330., 2000.12.27., 1. o.).

⁽⁸⁾ A Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról (HL L 253., 1993.10.11., 1. o.), 44c. melléklet. Vonatkozik például élő állatokra, cigarettára, illetve egyes alkoholtartalmú italokra.

12. Az NCTS bevezetése több szakaszban történt. A fő szakasz ⁽⁹⁾ az Unió 15 régebbi tagállamában 2003. június 30-án zárult le, a csatlakozó országokban pedig a Bizottság további segítséget nyújtott az NCTS bevezetéséhez. A következő szakaszokban került sor a biztosítékok, majd a keresési kérések kezelésének számítógépesítésére. E szakaszok 2006 januárjában zárultak le.

13. 2005. július 1. óta a közösségi árutovábbítási nyilatkozatot főszabály szerint elektronikus úton kell benyújtani ⁽¹⁰⁾. A Bizottság statisztikái szerint az NCTS-ben feldolgozott árutovábbítási szállítások száma a 2004-es kb. 5,5 millióról 2005-ben több mint 7,5 millióra növekedett.

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés főbb céljai

14. A számvevőszéki ellenőrzés célja az volt, hogy megbizonyosodjék a felülvizsgált szabályozás tagállami alkalmazásának helyességéről, illetve arról, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelme érdekében a Bizottság jól hangolta össze, a tagállamok pedig helyesen vezették be az új árutovábbítási eljárásokat.

15. További cél volt az Európai Parlament, a Tanács és a Számvevőszék által javasolt intézkedések végrehajtásának értékelése is, különös tekintettel a Bizottság cselekvési tervére. Ezzel kapcsolatban az ellenőrök külön figyelemmel vizsgálták az új rendszer csalásérzékenységét, illetve e problémakör bizottsági figyelemmel kísérését.

Az alkalmazott ellenőrzési módszerek

16. Valamennyi tagállam kérdőíveket kapott, hogy friss adatokat szolgáltatson az árutovábbításról. 2005 májusa és 2006 januárja között 11, az NCTS-ben feldolgozott összes árutovábbítási művelet közel 80 %-át lebonyolító tagállamban került sor helyszíni vizsgálatra ⁽¹¹⁾.

17. Az ellenőrzések az alábbiakra vonatkoztak:

- az NCTS általános irányítása, valamint informatikai kérdései a felkeresett tagállamokban;
- az egyszerűsített árutovábbítási eljárások engedélyezése (engedélyezett feladók/címzettek, összekeszességek igénybevétele);
- a határidőn belül le nem zárt műveletekkel kapcsolatos keresési és behajtási eljárások.

⁽⁹⁾ Fő szakasz: azoknak a közösségi árutovábbítási eljárásoknak a számítógépesítése, amelyeknél az egységes váomokmányt használták.

⁽¹⁰⁾ A Tanács 2005. május 23-i 837/2005/EK rendelete a Közösségi Vám-kódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93/EGK bizottsági rendelet módosításáról (HL L 139., 2005.6.2., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Belgium, Németország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Lettország, Magyarország, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia és Svédország.

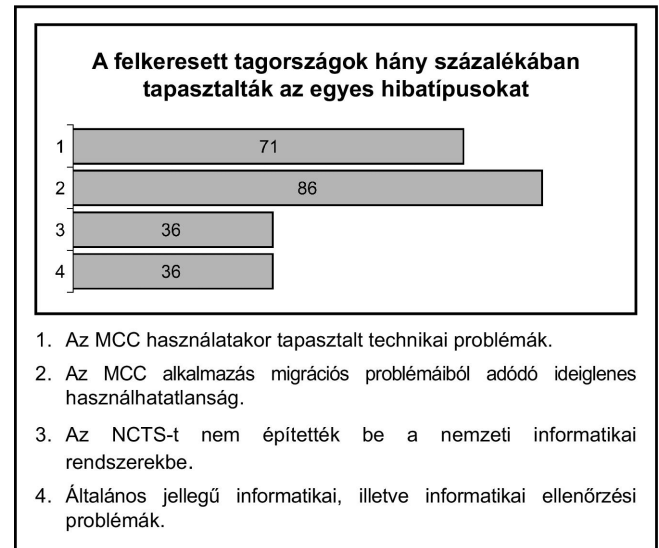
Az ellenőrzés során összesen 620 aktát és 26 árutovábbítási nyilatkozatot vizsgáltak meg.

18. Elemezték a Bizottság szolgálatainak szerepét is, különösen a DG TAXUD (Adó- és vámügyi főigazgatóság) összehangoló és irányító munkáját, a DG BUDG (Költségvetési főigazgatóság) árutovábbítás-ellenőrzési tevékenységét, valamint az OLAF csalásmegelőző és csalás elleni intézkedéseit.

ELLENŐRZÉSI MEGÁLLAPÍTÁSOK

19. Az I melléklet mutatja be a felkeresett országokban feltárt főbb hiányosságokat.

Az új számítógépesített árutovábbítási rendszer bevezetése

A Bizottság koordinációs tevékenysége megfelelő volt

20. A Bizottság összehangolta az NCTS projekt tagállami megvalósítását, és jelentős erőfeszítéseket tett a segítségnyújtás és a felügyeleti eszközök biztosítása érdekében. A Bizottság kidolgozta továbbá az NCTS alapalkalmazását, az MCC-t (*Minimum Common Core* – minimális közös alap) is, amelynek a karbantartásáról is gondoskodik. Az MCC alkalmazást 15 tagállam használja, míg a többi tíz tagállam úgy határozott, hogy saját nemzeti alkalmazásokat fejleszt ki az árutovábbítási rendszerhez.

21. Ezeket a feladatokat – szabályos ajánlati felhívási eljárás útján – nagyrészt kiszervezték. 2005-ben a Bizottság belső ellenőrzési szolgálata megvizsgálta és teljesen kielégítőnek találta az NCTS projekt szervezését, tervezését és irányítását. A vizsgálat bírálta azonban, hogy a Bizottság és a tagállamok nem kötöttek egymással semmilyen működési megállapodást az NCTS folyamatos hozzáférhetőségét befolyásoló válsághelyzetek kezelésére.

22. Miután a szabályozás a közösségi vámpolitika általános céljaként jelöli meg az árutovábbítási műveletek számítógépesítését⁽¹²⁾, a Bizottság ragaszkodott hozzá, hogy koordináló szerepet töltsön be az NCTS projektben, míg a projekt gyakorlati megvalósításának felügyeletét a tagállamok feladatának tekinti.

23. Koordinációs tevékenységének keretében a Bizottság rendszeresen ellátogat a tagállamokba, hogy a helyszínen nyújtson technikai segítséget.

Informatikai jellegű hiányosságok a tagállamokban

24. A Bizottság által végrehajtott ellenőrzések és vizsgálatok ellenére is felléptek bizonyos informatikai ellenőrzési problémák.

25. A felkeresett tagállamok közül ötben – közülük az MCC alkalmazást négy tagállamban használták – kellett jelentős kompatibilitási problémákkal szembenézni, amikor megkísérelték beépíteni az NCTS-t a nemzeti informatikai környezetükbe, például annak ellenőrzésére, hogy minden lezárt árutovábbítási műveletnek tulajdonítottak-e új vámjogi sorsot, illetve azért, hogy felhasználhassák a már meglévő kockázati profilokat. Négy tagállam végül inkább úgy döntött, hogy az NCTS maradjon különálló rendszer, és nem kötötték össze nemzeti váminformatikai rendszerükkel.

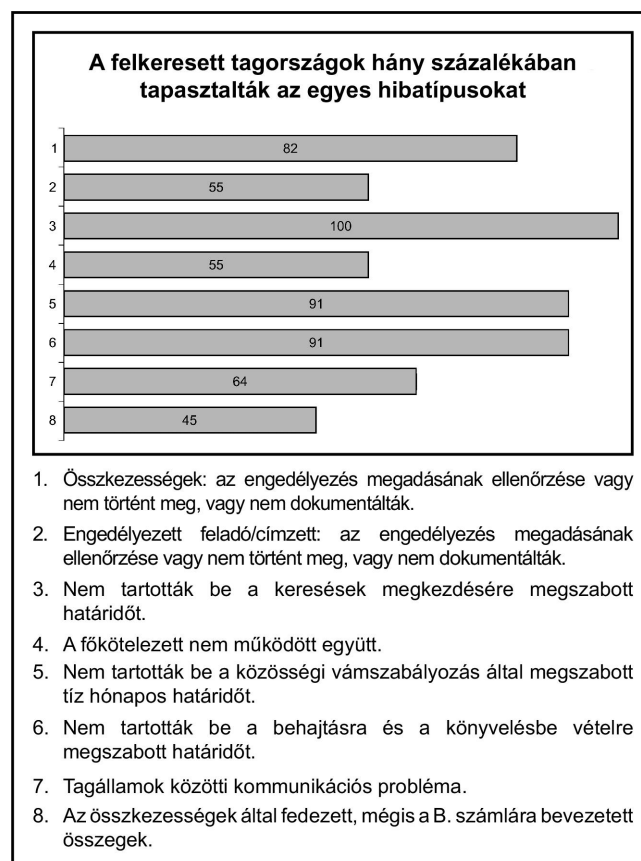
Bizottsági ellenőrzések a jogalap reformja után

26. A DG TAXUD felülyeli, hogy a nemzeti hatóságok egységesen alkalmazzák a közösségi vámszabályozást. A hagyományos saját forrásokra vonatkozó rendszeres ellenőrzései keretében a DG BUDG azt vizsgálja, hogy betartják-e a vonatkozó vámrendelkezéseket, és szorosan együttműködik a DG TAXUD-dal az ellenőrzések során felmerült vámpolitikai kérdésekben.

27. 2001 és 2005 között nem került sor egyetlen olyan, a hagyományos saját forrásokra vonatkozó vizsgálatra sem, amely az árutovábbításra összpontosított volna, mivel a Bizottság úgy döntött, hogy bármilyen alaposabb vizsgálatba csak az NCTS teljes körű bevezetése után kezd bele. Az NCTS fő szakaszának bevezetése 2003 júniusára azonban lezárult (lásd a 12. pontot), a jogalap reformjának főbb elemei pedig már 2001-ben életbe léptek. A DG BUDG 2006-os vizsgálati programjában az árutovábbítás központi helyet foglal el.

⁽¹²⁾ Például a 210/97/EK határozat és az Európai Parlament és a Tanács 1999. december 17-i 105/2000/EK határozata (HL L 13., 2000.1.19., 1. o.).

Elégtelenségek az új szabályozás alkalmazásában

A tagállamok által felülvizsgált rendelkezések egyetlen alkalmazása

28. A jogalap reformját követően (lásd a 11. pontot) a Bizottság a nemzeti hatóságokkal közösen összeállított, mind a 19 közösségi nyelven hozzáférhető „árutovábbítási kézikönyvben”⁽¹³⁾ pontosította az árutovábbítási rendszer módszereit.

29. Mint kiderült, a tagállamok egyelőre hiányosan alkalmazzák a felülvizsgált jogi rendelkezéseket: az ellenőrzés során megvizsgált 620 akta közül 392 esetben mutatkoztak (egyes esetekben alaki) eltérések a hatályos rendelkezésekhez képest.

Egyszerűsített eljárások

30. Amikor az árutovábbítás egyszerűsített eljárásai mellett döntenek, az uniós gazdasági szereplők általában összkezeséget alkalmaznak és az engedélyezett feladó/címzett jogállásával bírnak. Azt, hogy valaki általában milyen feltételek mellett élhet ezekkel az egyszerűsítésekkel, a közösségi vámkódex végrehajtási rendelkezéseinek 373. cikke szabja meg (lásd a II mellékletet).

⁽¹³⁾ A cselekvési tervben beígért „árutovábbítási kézikönyvet” a DG TAXUD dolgozta ki. A kézikönyv az árutovábbítási rendszer minden kérdéséről a közösségi vámszabályozáson alapuló részletes rendelkezéseket tartalmaz, 2004. május 1-jei keltezéssel.

31. Az összközesség révén nagyszámú árutovábbítási műveletet lehet egyszerre lebonyolítani. Ez a referenciaösszegnek ⁽¹⁴⁾ is nevezett kezesség a vámok és egyéb díjak átlagösszegét jelenti, amelyet az illetékes vámhivatalnak évenként meg kell vizsgálnia.

32. Az összközességet alkalmazó engedélyezett feladó jogállása lehetővé teszi, hogy az áruk vám elé állítása nélkül kezdjen árutovábbítási műveletbe. Ugyanígy az engedélyezett címzett is az áruk vám elé állítása nélkül zárhatja le az árutovábbítási eljárást.

33. Az olyan kereskedőre, aki biztosítéknyújtás alóli mentességre vagy kedvezményre kíván jogosultságot szerezni, illetve az

árutovábbítási rendszer keretében érzékeny árukat kíván szállítani, szigorúbb megbízhatósági kritériumok vonatkoznak. Az 1. keretes szöveg bemutatja, milyen kritériumoknak kell megfelelnie annak, aki a szokásos árukra, illetve érzékeny árukra vonatkozó összközességet igényel ⁽¹⁵⁾.

34. A vámhatóságoknak az engedély megadása után – a referenciaösszeg éves felülvizsgálatán kívül – nem kell ellenőrzéseket végezniük. Az engedélyes azonban köteles értesíteni a vámhatóságokat minden olyan változásról, amely az engedély hatályban tartását vagy tartalmát befolyásolhatja ⁽¹⁶⁾.

1. keretes szöveg

Milyen kritériumoknak kell megfelelniük az összközességet vagy biztosítéknyújtás alóli mentességet igénylőknek

Kritériumok	vállal kezességet	Szokásos áruk				Érzékeny áruk			
		100 %	50 %	30 %	Mentesség	100 %	50 %	30 %	Mentesség nem engedélye- zése
1. Stabil pénzügyi helyzet			✓	✓	✓	✓	✓	✓	
2. Elégséges tapasztalat (hány év) ⁽¹⁾			1	2	3	1	2	3	
3. Magas szintű együttmű- ködés az illetékes hatóság- okkal		— ^(**)	—	✓	✓	✓ ^(***)	✓	✓	
4. Az árutovábbítás jó felügyelete			—	—	✓	✓ ^(***)	✓	✓	
5. Jó pénzügyi helyzet, amely lehetővé teszi a főkötelezett kötelezettsé- geinek teljesítését			—	—	✓	—	—	✓	

(1) Egy évvel csökkentendő, amennyiben a főkötelezett számítógépes eljárás útján teszi meg az árutovábbítási nyilatkozatot.

(**) Nincsen más feltétel.

(***) Ebben az esetben csak a 3. és 4. kritériumnak kell megfelelni.

35. Hat tagállamban a vámhatóságok nem tudtak minden szükséges bizonyítékot bemutatni arra nézve, hogy ellenőrizték-e az engedély megadása előtt az engedélyezett feladói/címzetti jogállás megszerzése feltételeinek való megfelelést. E hat tagállam közül ötben az engedély megadása után a vámhatóságok nem ellenőrizték, hogy a kedvezményezett továbbra is megfelelt-e a feltételeknek.

36. Az összközességek alkalmazását illetően a helyzet aggodalomra adott okot: kilenc tagállamban a vámhatóságoknak nem állt rendelkezésére elegendő azt tanúsító adat, hogy a kedvezményezett az engedély megadása idején megfelelt a feltételeknek. Négy tagállamban a vámhatóságok a terv szerinti éves vizsgálat elvégzése helyett elfogadták a kereskedők által kiszámolt referenciaösszeget. Egy tagállamban a kereskedők továbbra is biztosítéknyújtás alóli mentességet élveztek, illetve csökkentett

összegű összközességet alkalmazhattak, annak ellenére, hogy a vámhatóságok behajtási eljárásokat kezdeményeztek ellenük.

Keresési eljárások

37. Amikor egy árutovábbítási műveletet nem zárnak le határidőn belül, a keresést az indulási országnak kell indítania annak tisztázására, hogy a művelet rendszeren zárult-e le, illetve keletkezett-e vámtartozás. A közösségi vámkódex felülvizsgált végrehajtási rendelkezései jelentősen lerövidítették a főkötelezett értesítésének ⁽¹⁷⁾, illetve számítógépes eljárás esetén a keresés megindításának határidejét.

⁽¹⁵⁾ A módosított 2454/93/EGK rendelet 380. és 381. cikke.

⁽¹⁶⁾ A módosított 2454/93/EGK rendelet 377. cikke.

⁽¹⁷⁾ A főkötelezett a közösségi külső árutovábbítási eljárás jogosultja – a módosított 2913/92/EGK rendelet 96. cikke.

⁽¹⁴⁾ A módosított 2454/93/EGK rendelet 379. cikkének (2) bekezdése.

38. Az új eljárás mód szerint ⁽¹⁸⁾ abban az esetben, ha a rendeltetési hivatal nem küldött „érkezési értesítést”, akkor rögtön azon határidő lejártá után, amelyen belül ⁽¹⁹⁾ az árukat a rendeltetési hivatalnak be kell mutatni, egyszerre kell értesítést küldeni a főkötelezettnak, illetve megindítani a keresési eljárást. Ennek a követelménynek egyik felkeresett tagállam sem felelt meg.

39. A nemzeti szabályozások általában egy kéthetes türelmi időszakot engedélyeznek a keresési eljárás megindítása előtt.

40. A felkeresett 11 tagállam közül tíz azonban nem tartotta be a saját szabályozását, és a keresést csak jóval a két hét eltelte után indította meg. Néhány tagállamban a kereskedők nem működnek együtt eléggé a vámhatóságokkal, ami késedelmes lezárásokhoz vezetett, ez pedig vámbehajtási késedelmet eredményezhetett.

41. Az 1994-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésében a Számvevőszék hangsúlyozta, hogy a főkötelezett kötelezettségeire való összpontosítással szilárdítani kell a behajtási eljárásokat, valamint javasolta egy megerősített és harmonizált szankciós rendszer bevezetését.

42. A számítógépes keresésirányítási rendszer bevezetése előtt az indulási ország az adott esetben szükséges információk beszerzésére egy kitöltendő keresőlevelet (TC 20) küldött a rendeltetési országba ⁽²⁰⁾. A rendeltetési tagállam vámhatóságainak ezután kérelem nélkül meg kellett válaszolniuk ezeket a keresőleveleket ⁽²¹⁾. Az ellenőrzésbe bevont tagállamok közül kilencben a vámhatóságok vagy későn válaszolták meg a keresőleveleket, vagy nem adták meg a kért információt. Hét tagállamban a keresési eljárás több hónapos késedelemmel kezdődött meg, a továbbított információk pedig nem mindig tették teljes bizonyossággal megállapíthatóvá, hogy beszédtek-e végül a vámokat. Ezek az elégtelenségek késleltették a vámok beszédését.

43. A felkeresett tagállamok többségében úgy ítélték meg, hogy az NCTS keresésirányítási moduljának bevezetése ⁽²²⁾ meg fogja oldani ezeket a kommunikációs problémákat. A számvevőszéki ellenőrzés ezt azonban nem tudta igazolni, mivel a modul bevezetése még csak nemrég történt.

⁽¹⁸⁾ A módosított 2454/93/EGK rendelet 365. cikke (1) bekezdésének a) pontja és 366. cikkének (1) bekezdése.

⁽¹⁹⁾ A módosított 2454/93/EGK rendelet 366. cikke.

⁽²⁰⁾ A papíralapú keresési eljárásra vonatkozó külön szabályokat (pl. a tagállamok közötti kommunikáció, a kitöltendő űrlapok, az egyes tagállamokon belüli közigazgatási szervek) az árutovábbítási kézikönyv IV. része taglalja.

⁽²¹⁾ A módosított 2454/93/EGK rendelet 366. cikkének (3) és (4) bekezdése.

⁽²²⁾ 2006 elején, az NCTS projekt keresésirányítási modulját (3.2.2. szakasz) gyakorlatilag minden tagállamban bevezették. Ez a modul váltja ki a papíralapú keresési eljárást.

Behajtási eljárások

44. A rendben lezárt keresési eljárások révén általában rendelkezésre áll az az információ, amely a vámtartozás fennállásának megállapításához és a vámot beszedő ország meghatározásához szükséges. Kétség esetén az új szabályozás értelmében a vámtartozást legkésőbb az áruknak az árutovábbítási rendszerbe történő belépése után tíz hónappal az indulási vagy érkezési országban keletkezettnek kell tekinteni ⁽²³⁾.

45. A behajtási eljárásokra vonatkozó korábbi rendelkezések alkalmazása két tagállamban már eddig is okozott problémákat. A Bizottság ezek ellen a tagállamok ellen eljárást indított az Európai Közösségek Bírósága előtt, és megnyerte a pert ⁽²⁴⁾.

46. A tagállamok nem mind értelmezték és alkalmazták egyformán az új rendelkezéseket. A 11 felkeresett tagállam közül tízben ritkán tartották be a tíz hónapos határidőt, és a késedelmek gyakran jelentősnek bizonyultak. Két tagállamban a vámhatóságok kivárták a tíz hónapos időszak végét, pedig a vámtartozás megállapításának feltételei már jóval e határidő előtt is teljesültek. Az Unió tíz új tagállamának egyikében – a csatlakozás után 18 hónappal – a felkeresett vámhivatalok gyakorlatilag még egyetlen ilyen esettel kapcsolatos behajtási eljárást sem kezdeményeztek.

47. A közösségi szabályozás nem írja elő, hogy milyen határidőn belül kell behajtási eljárást kezdeményezni az árutovábbítási rendeltetési országában. Mihelyt azonban a vámhatóságok egy le nem zárt árutovábbítási eljárásra vonatkozóan tudomást szereznek róla, hogy országukban vámtartozás keletkezett, és meg tudják határozni az adós személyét, illetve a tartozás összegét, akkor legfeljebb két héten belül könyvelésbe kell venniük az adósságot ⁽²⁵⁾.

48. A felkeresett tagállamokban ezekben az esetekben ritkán jártak el a szükséges alaposítással, ami késleltetette a saját források beszédését. Három tagállamban, habár az áruk címzettjei maguk tájékoztatták a vámhatóságokat és maguk kérték a vám beszédését, a hatóságok mégis csak több hónapos késedelemmel kezdték meg a behajtási eljárást.

49. Amint a Számvevőszék már az 1994-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésében, illetve a biztosítékokról és garanciákról szóló, 8/99. sz. különjelentésében ⁽²⁶⁾ is hangsúlyozta, a tagállamok jelzése szerint a késedelmes behajtást gyakran az okozta, hogy a közösségi szabályozás nem követte meg, hogy az áruk értéke és vámtarifaszáma mindig fel legyen tüntetve az árutovábbítási nyilatkozatokon. Két tagállamban azonban a hatóságok megkövetelték a kereskedőktől, hogy bármely árutovábbítási művelet megkezdése előtt adják meg ezeket az információkat.

⁽²³⁾ Lásd a módosított 2454/93/EGK rendelet 450. cikkének a) pontját és a módosított 2913/92/EGK rendelet 215. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdését.

⁽²⁴⁾ 2005. április 14-i C-460/01 sz. és C-104/02 sz. ügy (HL C 132., 2005.5.28., 1. és 2. o.).

⁽²⁵⁾ A módosított 2913/92/EGK rendelet 218. cikkének (3) bekezdése és 219. cikke.

⁽²⁶⁾ 8/99. sz. különjelentés a Közösségi Vámkodexben a hagyományos saját források beszédésének védelmére előírt biztosítékokról és garanciákról, a Bizottság válaszaival együtt (HL C 70., 2000.3.10., 1. o.).

Késedelmes vámmegállapítás le nem zárt árutovábbítási műveletek esetén

50. Mint minden utólag megállapított vámtartozás esetében, a vámkódex ⁽²⁷⁾ a le nem zárt árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos tartozások esetében is azt írja elő, hogy az adósságot attól a naptól számított két napon belül kell könyvelésbe venni, amikor a vámösszeg és az adós személye ismertté vált. Ezt a határidőt egyes, a vámkódexben előírt esetekben 14 napra lehet hosszabbítani ⁽²⁸⁾.

51. A 11 felkeresett tagállam közül tízben késedelmes, a 14 napos határidőnél is későbbi könyvelésbe vételre derült fény. E késedelmeket a keresési eljárások elégtelensége okozta. Öt tagállamban a behajtási eljárások összetettsége miatt késett a könyvelésbe vétel. Az ellenőrzés keretében megvizsgált 194 behajtási esetből 110-ben szenvedett késedelmet a könyvelésbe vétel.

52. A saját forrásokról szóló rendeletnek megfelelően ⁽²⁹⁾ a tagállamoknak részletes könyvelést kell vezetniük. Összesíteniük kell az A. számla bejegyzéseiből származó adatokat, és a vámösszeg megállapításának hónapját követő második hónap folyamán a beszédségi költség levonása után a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk az összes megállapított vámot. Kivételesen, ha valamely vámot nem fizettek be, és biztosítékot sem helyeztek letétbe, vagy ha a vonatkozó biztosíték vita tárgyát képezi, a rendelkezésre bocsátás történhet azután is, hogy a szóban forgó vámot ténylegesen befizették. Amikor a tagállamok így járnak el, az érintett vámösszegeket külön számlára (a B. számlára) jegyzik be ⁽³⁰⁾.

53. A tagállamok egymástól eltérő gyakorlatot folytatnak a le nem zárt árutovábbítási műveletek kapcsán behajtandó saját források könyvelésbe vételének terén. Egy tagállamban a le nem zárt árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos, egyedi kezességgel biztosított vámokat a B. számlára jegyezték be. Három tagállam úgy tekintette, hogy behajtási felszólítás kibocsátásakor az összkézességekkel biztosított tényleges összeg még nem ismert, és ezért egyetlen összeget sem lehet az A. számlára bejegyezni. Ezek a tagállamok az összes szóban forgó vámot a B. számlára jegyezték be, vagyis úgy jártak el, mintha egyáltalán nem lett volna biztosíték. Hasonló gyakorlatot figyeltek meg két másik tagállam vámhivatalaiban is.

⁽²⁷⁾ A módosított 2913/92/EGK rendelet 218. cikkének (3) bekezdése.

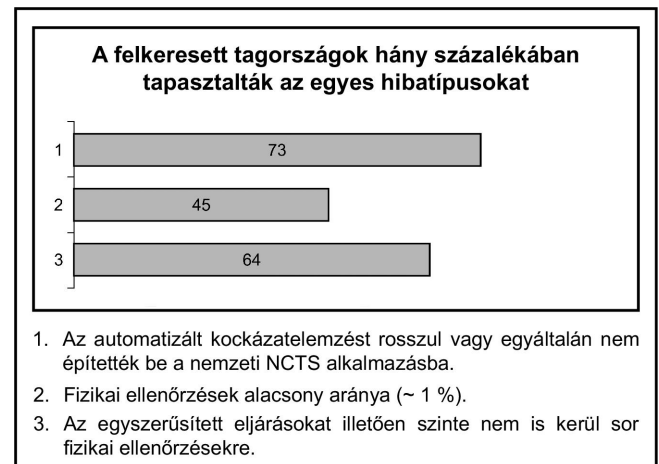
⁽²⁸⁾ A módosított 2913/92/EGK rendelet 219. cikkének (1) bekezdése.

⁽²⁹⁾ A Tanács 2000. május 22-i 1150/2000/EK, Euratom módosított rendelete a Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 94/728/EK, Euratom határozat végrehajtásáról (HL L 130., 2000.5.31., 1. o.).

⁽³⁰⁾ A módosított 1150/2000/EK, Euratom rendelet 6. cikke.

54. A Bizottság az eltérő értelmezéseket elkerülendő azt írta elő, hogy a kezességgel biztosított vámokat az A. számlára jegyezzék be, a többi pedig a B. számlára. Az összkézességeket illetően a tagállamok nem mindig követik a Bizottság értelmezését. Ezért indított a Bizottság a kezességgel biztosított vámok számbavételi módszerével kapcsolatban eljárást az Európai Közösségek Bírósága előtt.

Erősíteni kell a csalás elleni küzdelmet és a kockázatkezelést

Megbízhatóság és teljeskörűség: az adatok korlátai

55. Az NCTS segít megelőzni a csalás egyes fajtáit, például a hamis bélyegzők vagy kezességi tanúsítványok használatát, és segítségével meggyorsítható a keresési eljárás a le nem zárt árutovábbítási műveletek esetében. A számítógépesítés sem akadályozhatja meg azonban, hogy a rendszerrel visszaélve téves leírásokat vagy szándékosan hamis vámárnyilatkozatokat adjanak.

56. Az árutovábbítási rendszer reformjának hatékonyságát csak akkor lehetne az árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos csalások csökkenésének tükrében megítélni, ha uniós szinten megbízható és egyben teljes körű adatok állnának rendelkezésre a csalásról. Az ellenőrzés azonban rámutatott, hogy az árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos csalásokról és szabálytalanságokról uniós szinten rendelkezésre álló főbb adatforrások megbízhatósága és teljeskörűsége nincsen biztosítva.

NCTS-adatok

57. A Bizottság az NCTS alkalmazás segítségével állandóan elemzi a le nem zárt árutovábbítási szállításokat. A rendelkezésre álló adatok szerint ezek aránya 2004 (2,5 %) és 2005 (1,2 %) között a felére csökkent. Az NCTS-ben regisztrált árutovábbítási szállításoknak ez az elemzése azonban figyelmen kívül hagyja az egyetlen tagállam területén belül lezajlott szállításokat ⁽³¹⁾, amelyek pedig az NCTS-ben regisztrált árutovábbítási szállítások jelentős részét teszik ki.

⁽³¹⁾ Kivéve Ausztria és Finnország esetét.

OWNRES-adatok

58. Az OWNRES adatbázis azokat a 10 000 EUR-t meghaladó sajátforrás-összeggel kapcsolatos csalási és szabálytalansági eseteket tartja nyilván, amelyekről a tagállamok a saját forrásokról szóló rendelet⁽³²⁾ értelmében értesítik a Bizottságot (DG BUDG).

59. Habár a Bizottság igyekezett javítani az OWNRES-adatok minőségét, ezek továbbra is kívánnivalót hagynak maguk után. A Bizottság mégis kizárólag az OWNRES adatait használta fel a csalás elleni küzdelemről szóló legutóbbi éves jelentéseihez, és ezekből az adatokból – más forrásoktól eltérően – az tűnik ki, hogy 2001 (a jogalap reformjának éve) és 2005 között emelkedett az árutovábbítás terén jelentett csalási és szabálytalansági esetek száma és értéke. Ezért tanácsos volna újabb lépéseket tenni annak érdekében, hogy a különböző közösségi vámeljárásokkal kapcsolatos csalások elemzéséhez megbízható információforrás álljon rendelkezésre.

Korai előrejelző rendszer (EWS)

60. Az 1992-től működő EWS rendszer vezette be az érzékeny áruk fogalmát (lásd a 11. pontot). Az EWS rendszer a gyakorlatban az NCTS-hez hasonlóan működik: az indító vámhivatalt az érzékeny árukról előzetes értesítést küld a rendeltetési hivatalnak és adott esetben az átléptető hivataloknak, valamint az OLAF-nak.

61. Az OLAF szerint a tagállamok 2004–2005-ben huszadannyi esetben küldtek értesítést rendeltetési helyére el nem ért továbbított árukról, mint 1998-nek csupán az első negyedében.

62. Az NCTS bevezetése után a két rendszerbe betáplálendő információk hasonlósága miatt a tagállamok úgy tekintik, hogy az NCTS egymagában is elégséges, és az EWS rendszert már nem töltik fel adatokkal. Az OLAF-nak azonban nincs hozzáférése az NCTS árutovábbítási nyilatkozataiban foglalt adatokhoz. 2006 januárjában felülvizsgálták az igazgatási megállapodásokat abból a célból, hogy 2007-től kezdve az OLAF hozzáférjen az érzékeny áruk továbbításával kapcsolatos adatokhoz.

Hiányosságok a kockázatkezelésben és a csalással kapcsolatos kérdések elemzésében

63. Az árucserre zavartalansága, illetve a Közösség pénzügyi érdekeinek hatékony védelme közötti helyes egyensúly megfelelő kockázatkezelést kíván meg, illetve azt, hogy az árutovábbítási műveletek ellenőrzése ezeknek a kockázatoknak az elemzésén alapuljon.

⁽³²⁾ A módosított 1150/2000/EK, Euratom rendelet 6. cikkének (5) bekezdése.

64. A Számvevőszék megállapította, hogy az árutovábbítással kapcsolatos kockázatelemzés sok tagállamban továbbra is alacsony szintű. Csupán egyetlen országban végeztek véletlenszerű számítógépes kiválasztást, hogy némi bizonytalanságban tartsák a kereskedőket. A 11 felkeresett tagállam közül csak háromban alkalmaztak automatizált, az NCTS-be beépített és az árutovábbításhoz alkalmazott kockázati profilokon nyugvó kockázatelemzést. E három tagállam vámhatóságainak véleménye szerint az, hogy nem kötelező a vámtarifaszámok feltüntetése az árutovábbítási nyilatkozatokon, komolyan akadályozza a műveletek ellenőrzésének hatékony végzését. A Számvevőszék már a 8/99. sz. különjelentésében hangsúlyozta: a közösségi vámhatóságok ellenőrzéseit hátráltatja, hogy a rendelkezések nem írják elő az áruk jellegére és értékére vonatkozó információk feltüntetését az egyes vámokmányban.

65. A kockázatok meghatározása és az áruk ellenőrzése továbbra is a vám tisztviselő saját belátásától függ. A felkeresett tagállamok többsége nem tekintette kiemelt fontosságúnak az árutovábbítási eljárás keretében továbbított áruk ellenőrzését, részben azért nem, mert az árutovábbítási nyilatkozatokon csak korlátozott információk vannak feltüntetve. A Számvevőszék öt tagállamban találta úgy, hogy az árutovábbítási eljárás keretében továbbított áruk fizikai ellenőrzésének aránya különösen alacsony (kb. 1 %), míg a 11 felkeresett tagállam közül hétben szinte egyetlen ellenőrzés sem érintette az engedélyezett feladókat vagy címzetteket.

66. Az NCTS statisztikai adatokkal látja el a Bizottságot az árutovábbítási műveletek számáról és jogállásáról, valamint az érintett országokról; a finomabb elemzéshez viszont nem szolgál adatokkal az árukról és a kereskedőkről. Ehhez járul az, hogy a bizottsági szolgálatok még nem elemezték az árutovábbítással kapcsolatos csalások mechanizmusát, nem kezdtek információszerezési tevékenységbe ebben a témakörben, és nem dolgoztak ki külön kockázatelemzési eszközöket az árutovábbítási műveletekre.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

67. A Bizottság megvalósította az árutovábbítási cselekvési terv legfőbb elemeit, mindenekelőtt számítógépesítette az árutovábbítási eljárást és befejezte az árutovábbítás jogalapjának reformját (2001-es hatállyal).

68. A közösségi árutovábbítással kapcsolatos számvevőszéki ellenőrzések igazolták, hogy az új számítógépesített árutovábbítási eljárás (NCTS) bevezetése jó minőségben történt, habár egyes technikai problémák továbbra is fennállnak. Az ellenőrzések feltárták azt is, hogy helyenként hiányos az árutovábbítással kapcsolatos rendelkezések, illetve a hagyományos saját forrásokra vonatkozó, az előbbiekhöz kapcsolódó rendelkezések alkalmazása. Hiányosságok mutatkoztak az árutovábbítással kapcsolatos csalás elleni intézkedésekben is, mind közösségi, mind nemzeti szinten.

Az NCTS bevezetése

69. A Bizottság jól hangolta össze az NCTS bevezetését a tagállamokban. Egyes tagállamokban azonban az adott informatikai környezetben nem volt lehetséges biztosítani a rendszer optimális működését (lásd a 20–25. pontot).

A Bizottság:

- a) vegye fontolóra, hogy működési megállapodást köt a tagállamokkal az NCTS irányításáról, különös tekintettel a folyamatos hozzáférhetőségét befolyásoló válsághelyzetekre;
- b) koordinátori szerepén túl erősítse felügyeleti tevékenységét, különös tekintettel az NCTS tagállami informatikai ellenőrzési környezetére.

Az új szabályozás alkalmazása

70. 2005 végéig a Bizottság nem végzett egyetlen kifejezetten árutovábbítási témájú ellenőrzést sem a szabályozás 2001-ben elindított reformja megvalósítási hatékonyságának értékelésére (lásd a 26–27. pontot).

71. A tagállamok gyakran nem alkalmazták helyesen a felülvizsgált rendelkezéseket. A közösségi vámszabályozás például előírja, hogy csak a megbízható, egyes külön kritériumoknak megfelelő kereskedők jogosultak az árutovábbítás egyszerűsített eljárásainak alkalmazására. Az ellenőrzés rámutatott, hogy ezeknek a kritériumoknak a betartását nem ellenőrzik, ami sértheti a Közösség pénzügyi érdekeit (lásd a 30–36. pontot). A keresési eljárás nehézkesnek bizonyult, s amikor ilyen eljárásra került sor, a tagállamok nem alkalmazták az érvényes szabályozást, és nem jártak el a kellő gondossággal sem. Az új eljárások bevezetése az NCTS keretében még csak nemrég történt, ezért ezek hatását nem lehetett felmérni (lásd a 37–43. pontot). Végül megemlítendő, hogy a behajtási eljárásokat gyakran késve kezdték meg, így a hagyományos saját források beszedése és rendelkezésre bocsátása sem történt meg időben (lásd a 44–49. pontot).

72. A le nem zárt árutovábbítási műveletek hagyományos saját forrásokként történő könyvelésbe vétele késedelmet szenvedett, egyrészt a számviteli eljárások heterogén alkalmazása, másrészt egyszerűen – különösen a biztosítékok kapcsán – a rendelkezések helytelen alkalmazása miatt (lásd az 50–54. pontot).

A Bizottságnak az „engedélyezett gazdasági szereplő” státusra vonatkozó rendelkezések végrehajtási szabályainak kidolgozásánál tekintettel kellene lennie a számvetőségi ellenőrzés keretében feltárt hiányosságokra ⁽³³⁾.

A keresési eljárásokat illetően a Bizottság:

- a) bizonyosodjék meg róla, hogy a keresési eljárások kezelésének számítóegyszerítése csakugyan felgyorsítja az árutovábbítási eljárások lezárását és javítja a tagállamok közti kommunikációt, illetve szükség esetén teygen kiigazító intézkedéseket;

- b) javasolja szankciók alkalmazását azon kereskedőkkel szemben, akik akadályozzák a keresési eljárásokat.

A behajtási eljárásokat illetően a Bizottság:

- a) a tagállami vizsgálatokat erősítse meg úgy, hogy azokat a le nem zárt árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos beszedési eljárásokra összpontosítsa;
- b) tisztázza az árutovábbítással kapcsolatos behajtásokra vonatkozó rendelkezések értelmezését, és javasoljon olyan értelmű módosítást a vámszabályozásban, amely lerövidítené a tíz hónapos határidőt, illetve azzal könnyítené meg a le nem zárt árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos behajtásokat, hogy kötelezővé tenné az árutovábbítási nyilatkozatokon az olyan szükséges információk feltüntetését, mint az árukód és az áru értéke.

Végül a biztosítékok rendszerét illetően a Bizottság:

- a) folytassa arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a kezességgel biztosított vámok kezelésére vonatkozó szabályokat pontosan és egyértelműen alkalmazzák;
- b) a rendelkezések helyes és egységes alkalmazása érdekében erősítse meg tagállami ellenőrzéseit.

Csalás elleni küzdelem és kockázatkezelés

73. Az árutovábbítási műveletekkel kapcsolatos csalásokról a Bizottság rendelkezésére álló információforrások még mindig nem olyan megbízhatóak, hogy segítségükkel mérhető lenne, mennyiben járult hozzá a jogalap reformja, illetve az NCTS projekt a csalások előfordulásának csökkentéséhez, valamint az előadódó csalásgyanús esetek elemzéséhez (lásd az 55–62. pontot).

74. Ezért a bizottsági szolgálatok még nem elemezték az árutovábbítással kapcsolatos csalások mechanizmusát, és nem dolgoztak ki külön kockázatelemzési eszközöket. Számos tagállamban alacsony szintű – vagy nem is létezik – az árutovábbítással kapcsolatos rendszeres kockázatkezelés, és csak néhány tagállam épített be kockázati profilokat az NCTS-be. Egyes tagállamokban alacsony a továbbított áruk fizikai ellenőrzésének aránya, vagy nem is végeznek ilyen ellenőrzéseket (lásd a 63–66. pontot).

A Bizottság teygen intézkedéseket a csalásra vonatkozó információforrások megbízhatóságának javítására, illetve kockázatkezelési stratégiák kidolgozásával jobban használja ki ezeket.

A közös kockázatkezelési keretrendszer ⁽³⁴⁾ megvalósítása során a Bizottság ösztönözze, hogy az árutovábbítási eljárás keretében továbbított árukon ésszerű számban hajtsanak végre fizikai ellenőrzéseket, illetve hogy dolgozzanak ki az árutovábbításra alkalmazott külön automatizált kockázati profilokat.

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005. április 13-i 648/2005/EK rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 117., 2005.5.4., 13. o.), 1. cikk, (2) bekezdés.

⁽³⁴⁾ A 648/2005/EK rendelet 1. cikkének (3) bekezdése és 2. cikke.

Ezt a jelentést a Számvevőszék 2006. december 14-i ülésén, Luxembourgban fogadta el.

a Számvevőszék nevében

Hubert WEBER

elnök

_____

I MELLÉKLET

A 11 FELKERESETT TAGÁLLAMBAN TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK ÁTTEKINTÉSE

	DE	ES	FR	IT	BE (*)	LV (*)	HU (*)	NL (*)	PL (*)	SI (*)	SE (*)
Az NCTS bevezetése											
Az MCC használatok tapasztalt technikai problémák					X	X		X		X	X
Az MCC alkalmazás migrációs problémáiból adódó ideiglenes használhatatlanság					X	X	X	X		X	X
Az NCTS-t nem építették be a nemzeti informatikai rendszerekbe			X			X		X			X
Általános jellegű informatikai, illetve informatikai ellenőrzési problémák			X	X	X				X		
A rendelkezések alkalmazása és a jogalap reformjának megvalósítása											
Összkezeségek: az engedélyezés megadásának ellenőrzése vagy nem történt meg, vagy nem dokumentálták	X	X	X	X	X		X		X	X	X
Engedélyezett feladó/címzett: az engedélyezés megadásának ellenőrzése vagy nem történt meg, vagy nem dokumentálták	X	X	X				X			X	X
Nem tartották be a keresések megkezdésére megszabott határidőt	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
A főkötelezett nem működött együtt	X		X	X		X	X			X	
Nem tartották be a tíz hónapos határidőt	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X
Nem tartották be a behajtásra és a könyvelésbe vételre megszabott határidőt	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X
Tagállamok közötti kommunikációs probléma	X	X	X	X		X				X	X
Az összkezeségek által fedezett, mégis a B. számlára bevezetett összegek	X	X	X		X		X				
Csalás elleni küzdelem és kockázatkezelés											
Az automatizált kockázatelemzést rosszul vagy egyáltalán nem építették be a nemzeti NCTS alkalmazásba	X				X	X	X	X	X	X	X
Fizikai ellenőrzések alacsony aránya (~ 1 %)		X	X		X	X					X
Az egyszerűsített eljárásokat illetően szinte nem is került sor fizikai ellenőrzésekre	X	X	X	X	X	X					X

(*) Az MCC alkalmazást használó ország.

II MELLÉKLET

2. keretes szöveg: A Közösségi Vámkódex végrehajtására vonatkozó rendelkezések 373. cikke

1. A 372. cikk (1) bekezdésében említett engedélyeket csak azon személyek részére lehet kiadni, akik:
  - a) a Közösségben letelepedettek, azzal a kikötéssel, hogy az összekeszesség alkalmazására vonatkozó engedély csak azoknak a személyeknek adható, akik abban a tagállamban letelepedettek, ahol a kezességet nyújtják;
  - b) rendszeresen alkalmazzák a közösségi árutovábbítási eljárást, vagy akiktől a vámhatóságok tudják, hogy eleget tudnak tenni az eljárás feltételeinek, vagy a 372. cikk (1) bekezdése f) pontjában említett egyszerűsítés esetén rendszeresen fogadnak olyan árukat, amelyeket közösségi árutovábbítási eljárás alá vontak; és
  - c) nem sértették meg súlyosan vagy ismételten a vám- vagy adójogszabályokat.
2. Az egyszerűsítések megfelelő igazolása érdekében engedély csak akkor adható, ha:
  - a) a vámhatóságok képesek felügyelni az eljárást, és az érintett személlyel kapcsolatos követelményekkel aránytalan igazgatási erőfeszítések nélkül képesek ellenőrzéseket végrehajtani; és
  - b) az érintett személyek olyan nyilvántartásokat vezetnek, amelyek lehetővé teszik a vámhatóságok számára a hatékony ellenőrzések elvégzését.

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

ÖSSZEFOGLALÓ

I–II. A Bizottság a Közösségen belül használatos korszerű és hatalmas számítógépes rendszer bevezetésével hatékonyabbá tette a vámáru-továbbítást.

III.

- b) A Bizottság legújabb keletű vizsgálatának ideiglenes ténymegállapításai szerint néhány tagállamban máris javult bizonyos egyszerűsítések végrehajtása. A keresési és behajtási eljárásokkal kapcsolatban a Bizottság vizsgálja az eljárások ésszerűsítésének lehetséges módjait.
- c) A nem teljesített műveletek nyomon követését a tagállamok B. számláinak ellenőrzése során vizsgálják. Ahol adminisztratív késedelem miatt a hagyományos saját forrásokat csak késedelmesen bocsátották rendelkezésre, a tagállamokat felszólítják vagy felszólították további vizsgálatok elvégzésére, és a megállapított késedelmek utáni kamatfizetésre. Amennyiben e felszólításnak nem tesznek eleget, jogsértési eljárás indul ellenük.
- d) A Bizottság az általa végzett kockázatelemzés alapján úgy határozott, hogy az árutovábbítással kapcsolatban nem folytat széles körű vizsgálatot addig, amíg az új számítógépesített árutovábbítási rendszerre (New Computerised Transit System, NCTS) való teljes átállás nem fejeződött be, így alkalma nyílik arra, hogy a rendszer nyújtotta összes lehetőség hatékonyságára vonatkozóan vonjon le következtetéseket.
- e) A 648/2005/EK rendelet elfogadása és végrehajtása arra kötelezi a tagállamokat, hogy a vámellenőrzések során a kockázatelemzésre támaszkodjanak.
- f) A Bizottság különböző forrásokból értesül a csalásnyús tevékenységekről. Összességében az eredmények azt mutatják, hogy a szállításokkal kapcsolatos csalások száma csökkent.

IV. A Bizottság megteszi a szükséges lépéseket az NCTS adataihoz való hozzáférés megszerzésére, amelyek áttekintést adnak az érzékeny tranzitáruk összehangolt útvonalairól, valamint lehetővé teszik az ilyen jellegű árukkal kapcsolatos stratégiai és operatív elemzések készítését.

AZ ELLENŐRZÉS MEGÁLLAPÍTÁSAI

20. Az MCC (Minimum Common Core – minimális közös alap) és a nemzeti alkalmazások létezését illetően az utóbbit a minden tagállam számára közösen alkalmazandó működési és műszaki előírásokra kellett alapozni.

21. A tagállamokkal kötött működési megállapodást 2006 júliusában fogadták el.

24. A tagállamok felelőssége a nemzeti árutovábbító alkalmazások működtetése, és a Bizottságnak nincs felhatalmazása, sem forrásai arra, hogy információtechnológiai ellenőrzéseket hajtson végre a nemzeti rendszereken. A Bizottság azonban jelentős mértékben támogatta és koordinálta a nemzeti hatóságok fejlesztési projektjeit, és rendszeres időközönként ellenőrzi a nemzeti hatóságok által nyújtott szolgáltatások minőségét.

25. Az NCTS projekt kezdetekor számos tagállam, amely nem kívánt saját nemzeti árutovábbítási alkalmazást létrehozni, standard alkalmazás létrehozását kérte a Bizottságtól. A Bizottság által működtetett MCC önálló alkalmazás. Így a tagállamok szabadon választhattak, hogy létrehozzanak egy saját NCTS-alkalmazást – amelynek előnye, hogy már létező rendszereikkel integrálhatják –, vagy pedig a Bizottság által működtetett MCC egyedi alkalmazást használják. Az árutovábbítással kapcsolatos 2006-os bizottsági vizsgálatok célja annak megállapítása, hogy a

tagállamok rendelkeznek-e megfelelő eljárásokkal az áruk árutovábbítási rendszerből más vámkezelési rendszerekbe, illetve a más vámkezelési rendszerekből az árutovábbítási rendszerbe történő továbbításának ellenőrzésére. A tagállamok által használt rendszerek hatékonysága nem függ integráltságuk mértékétől.

27. Az árutovábbítás jogi reformja az 1994-es kezdés után fokozatosan valósult meg. A Bizottság az árutovábbítás kérdését kiemelten kezelte 1996-os, 1997-es és 2000-es ellenőrzési programjaiban. Ezután az ellenőrzéshez rendelkezésre álló korlátozott forrásokra való tekintettel a Bizottság úgy határozott, hogy a további átfogó ellenőrzéseket elhalasztja addig, amíg meg nem tudja állapítani, hogy az NCTS valóban nyújtja-e a tőle elvárt előnyöket. Az árutovábbítással kapcsolatos néhány specifikus kérdéssel azonban továbbra is foglalkozott, többnyire más témák részeként.

29. A Bizottság – saját ellenőrzésének eredményével együtt – részletesen megvizsgálja a Számvevőszék megállapításait, és felhívja a tagállamok figyelmét a javítandó területekre, amelyek nem felelnek meg az előírásoknak. Amennyiben a jogi követelményekben mutatkozó eltérések veszteséget okoztak a közösségi költségvetésnek, a tagállamokat felszólítják, hogy saját forrásaik rendelkezésre bocsátása mellett fizessenek kamatot.

35. A Bizottság is megállapított olyan eseteket, amikor a tagállamok nem szolgáltatottak elegendő adatot az engedélyezés előtti ellenőrzésekről, valamint hangsúlyozta, hogy a közösségi jogszabályok be nem tartása pénzügyi következményekkel járhat.

36. Az érintett tagállamokat emlékeztetik a jóváhagyás előtti ellenőrzések és a felülvizsgálatok dokumentálásának fontosságára. Az a tény, hogy kényszerbehajtást indíthatnak egy gazdasági szereplő ellen, nem jelenti automatikusan a nyújtott könnyítések visszavonását. A tagállamoknak minden esetben külön-külön kell megítélnie. Amennyiben egy jogtalanul nyújtott garancia-csökkentés vagy garancia alóli mentesség a közösségi költségvetésnek bizonyítható veszteséget okoz, az érintett tagállamnak érintett saját forrásai rendelkezésre bocsátása mellett valamennyi késedelem után kamatot kell fizetnie.

38. A Bizottság ellenőrzései során ezenfelül úgy találta, hogy a keresési eljárások ritkán kezdődnek meg azonnal. Szakértői csoportot állítottak fel az árutovábbítási műveletek befejezésének és lezárásának – beleértve a keresési és behajtási eljárásokat – vizsgálatára, amelynek 2006 végéig kell jelentést tennie. Az ebből következő, módosításra vonatkozó javaslatokkal 2007 folyamán foglalkoznak.

41. Amennyiben a főkötelezettek nem hajlandóak együttműködni, a közigazgatásnak már most megvannak az eszközei az árutovábbítási rendszer egyszerűsítéseinek – például összekezeség vagy a referenciaösszeg csökkentése – megtagadására vagy visszavonására. Ezzel a reformmal a vámhatóságok megkapták a behajtás kezdeményezésének jogát, a főkötelezett együttműködésének mértékétől függetlenül. A további szankciók és büntetések kiszabása jelenleg a tagállamok hatáskörébe tartozik, bár a Bizottság Korszerűsített Vámkódex létrehozására irányuló javaslata ⁽¹⁾ meghatározza a konvergencia keretét.

42. A papíralapú keresési eljárás gyakran szenvedett késedelmet. Ennek orvoslására szánták az NCTS 2006 januárjában bevezetett „elektronikus keresésirányítási” modulját. A folyamatban lévő ellenőrzések eredményei alapján ezt a funkciót teljesíti. Mindenesetre a jog meghatároz egy időkeretet, amelyen belül a kiindulási hivatalnak el kell végeznie a vám meghatározását. A Bizottság nyomon követi a Számvevőszék által feltárt olyan eseteket, amikor a gazdasági szereplő maga küldött értesítést az áru érkezéséről, de nem intézkedtek azonnal az áru másik vámrendszerbe történő bejelentésének biztosításáról.

43. A Bizottság saját ellenőrzése még folyik, de az eddigi eredmények alapján úgy tűnik, hogy a keresési eljárásba kerülő áruk esete gyorsabban megoldódik.

45. Az Európai Bíróság (EB) 2006 októberében ítéletet hirdetett több olyan esetben, amelyek a nem teljesített árutovábbításokra (beleértve a TIR egyezmény hatáskörébe tartozókat)

vonatkozó különböző intézkedések hatásával foglalkoznak. Az EB – jelenlegi jogszabályokra hatással lévő – három ítélete megerősítette a Bizottság álláspontját ⁽²⁾.

46. A Bizottság is több esetben úgy találta, hogy a világos jogi rendelkezések ellenére a tagállamok késve állapították meg az el nem végzett árutovábbítási műveletek után járó vámtartozásokat. Intézkedéseket fogantatosítottak annak érdekében, hogy az érintett saját forrásokat rendelkezésre bocsássák, és a késedelem után kamatot számoltak fel. A szisztematikus késéseket felmutató tagállamokat felkérték, hogy végezzenek vizsgálatot az esetleges további esetek felkutatására. A Bizottság intézkedéseket hoz azon három tagállam esetében, amelyekkel a Számvevőszék foglalkozott.

48. A Számvevőszék által megnevezett, a hagyományos saját forrásokra kiható eseteket a Bizottság az érintett tagállamokkal együtt nyomon követi.

49. Az árutovábbító nyilatkozatokon kötelező az érzékeny áruk (lásd a Számvevőszék 9. lábjegyzetét) és bizonyos más esetek ⁽³⁾ tarifális besorolásának feltüntetése. Amennyiben az árutovábbító nyilatkozat nem tartalmazza az áru értékét és tarifális besorolását, a vám kiszámításához szükséges információt általában a keresési eljárás részeként szerzik meg. Amennyiben ez nem történik meg, a vámot rendes esetben a legmagasabb tarifa alapján számolják ki.

51. A Bizottság a tagállamokkal együtt nyomon követi a Számvevőszék megállapításait.

53–54. A vámösszeg fedezett részének elszámolására vonatkozó jogszabály világosan kimondja, hogy azt az A. számlán kell feltüntetni, hacsak a bejegyzés előtt nem érkezett olyan írásbeli kérelem, amely a rendelkezésre bocsátás esedékessége előtt megváltoztathatja a tartozás összegét. Amennyiben ez utóbbi eset áll fenn, az összeg a B. számlára kerülhet. A Bizottság tudatában van, hogy e jogszabályi nyilvánvalóság és annak ellenére, hogy a tagállamokat tájékoztatták a helyes eljárásról, néhány vámhivatal a garantált tartozásokat jogtalanul kezelte, három tagállamban pedig rendszeresen a B. számlára könyvelték azokat. Az Európai Bíróság által a fentiek közül két tagállammal szemben nemrég hozott ítélete ⁽⁴⁾ megerősítette, hogy ez a gyakorlat ellentmondott a jognak. Időközben intézkedéseket vezettek be annak biztosítására, hogy az összes tagállam értesüljön a Bíróság által hozott ítéletekről, valamint hogy a hagyományos saját források rendelkezésre nem bocsátott összegeit és a késedelmek után fizetendő kamatokat begyűjtsék.

⁽²⁾ A C-105/02, C-377/03 és C-275/04 ügyben hozott 2006. október 5-i ítélet.

⁽³⁾ Amennyiben az árutovábbító nyilatkozatot ugyanaz a személy a tarifális besorolást tartalmazó vámnnyilatkozattal egy időben, vagy azt követően tölti ki, illetve minden olyan esetben, ahol a közösségi jogszabályok ezt megkövetelik.

⁽⁴⁾ C-105/02 és C-377/03.

⁽¹⁾ COM(2005) 608 végleges, 2005. november 30.

56. Az uniós szinten rendelkezésre álló adatok megbízhatósága és teljessége azon múlik, hogy a tagállamok helyesen alkalmazzák-e a jogi követelményeket, valamint a csalás és szabálytalanságok jelentésére vonatkozó eljárásokat, amint azt az 515/97/EK és az 1150/2000/EK, Euratom rendelet meghatározza. Az OWNRES-adatbank adatai nem szükségszerűen tükrözik az árutovábbítási csalások és szabálytalanságok trendjét a más elérhető forrásokkal és mutatókkal (közlemények a kölcsönös segítségnyújtásról, váminformációs rendszer, korai előrejelző rendszer) való összevetéskor. Például az OLAF 2001 óta csak nagyon kevés árutovábbítási csalással foglalkozott. Ezt a csökkenő trendet a hivatal által az árutovábbítási csalásra vonatkozó kölcsönös segítségnyújtási közlemények csökkenő száma (az 1990-es évek elején kibocsátott kölcsönös segítségnyújtási közlemények 35 %-os éves arányáról 2001-re 3 % alá), valamint az árutovábbítási műveletekhez közvetlenül kapcsolódó operatív esetek váminformációs rendszerből való hiányzása is alátámasztja. Jelenleg a váminformációs rendszerben rögzített 620 esetből csak egy vonatkozik az árutovábbításra.

57. A Bizottság fontosnak tartja a még nyitott árutovábbítási esetek helyzetének elemzését. A Bizottság ezen elemzés közép-pontjába a nemzetközi eseteket helyezi, mivel ez az egyetlen, közös forrásból származó független adat.

59. Amint azt a legutóbbi, a csalás elleni küzdelemről kiadott éves bizottsági jelentés kimondja, az OWNRES adatai a Bizottság véleménye szerint nem tükrözik az árutovábbítási csalások valódi trendjét. Az adatok ellentmondanak a többi rendelkezésre álló mutatóknak (korai előrejelző rendszer, közlemények a kölcsönös segítségnyújtásról, váminformációs rendszer), lásd az 56. pontra adott választ is. A Bizottság 2004-ben értesítette a költségvetési hatóságot, hogy az OWNRES adatai nem megbízhatóak, mivel a tagállamok által jelentett adatok nem voltak teljesek és naprakészek. A tagállamokat teljesítményük javítására ösztönözték, ők pedig megtették a szükséges intézkedéseket. A legfrissebb eredmények szerint jelentős javulás történt, mivel az OWNRES és a B. számlák adatai jelenleg 90 %-ban összehasonlíthatók. A Bizottság folytatja a tagállamok teljesítményének ellenőrzését.

64. A 648/2005/EK rendelet elfogadása és végrehajtása által a kockázatelemzésen alapuló vámmellenőrzések világos jogi alapja valóban megteremtődik, és jogi kötelezettséget jelent a tagállamok számára (a 648/2005/EK rendelettel módosított 2913/92/EGK rendelet 13. cikke). Hatékonyabb világos és jól körülhatárolt profilokkal, valamint közös szempontok és az ellenőrzésekre kijelölt elsődleges területek alapján dolgozni, mint a kezdetektől fogva minimum ellenőrzési rátákat meghatározni, amelyek ahhoz vezethetnek, hogy az érzékeny árukat csak és kizárólag a minimum ellenőrzési ráta teljesítése érdekében átsorolják a nem érzékeny áruk közé. Mindemellett a Bizottság nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy tapasztalatok alapján tovább fejlesztheti a jogalkotást.

A tarifális besorolást illetően lásd a Bizottság 49. pontra adott választ.

65. A Bizottság jelenleg azt javasolja, hogy a szállítmányok ellenőrzésre történő kiválasztásába építsenek be egy véletlen tényezőt. Ezenfelül a bizottsági eljárás keretében olyan közös kiemelt ellenőrzési területek kialakításáról kell megállapodni a tagállamokkal, amelyeken kiemelt szintű vámvizsgálatot hajtanak végre a közös szempontokat használó kockázatelemzés alapján kiválasztott meghatározott időszakban. A Számvevőszék aggályait és ajánlásait a Vámcodek Bizottság megtárgyalja.

66. Jelenleg a Bizottságnak nincs hozzáférése az adatokhoz, csak az üzenet borítékját látja, a tartalmát nem. A Bizottság azonban megteszi a szükséges lépéseket az NCTS adataihoz való hozzáférés megszerzésére, amelyek áttekintést nyújtanak az érzékeny tranzitáruk összehangolt útvonalairól, valamint lehetővé teszik az ilyen jellegű árukkal kapcsolatos stratégiai és operatív elemzések készítését.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

68. A Bizottság nyomon követi a Számvevőszék általi eseti alapon megállapított technikai problémákat és hiányosságokat, különösen azokat, amelyek pénzügyi következményekkel járnak, és folyamatosan ellenőrzi a helyzetet, valamint arra ösztönzi a közigazgatásokat, hogy megfelelően alkalmazzák az intézkedéseket.

E célból biztosítja a jogi előírások világos és kétséget kizáró megfogalmazását, valamint szükség esetén változtatási javaslatokat nyújt be. Továbbá részletes útmutatást ad arra vonatkozóan, hogy bizonyos rendelkezések hogyan alkalmazhatók olyan közigazgatási megállapodások révén, mint például az árutovábbítási kézikönyv. Amennyiben továbbra is kétségek állnak fenn, a Bizottság lehetőséget biztosít ezek tisztázására.

Végezetül a Bizottság indokolt esetben mérlegeli jogsértési eljárás indítását a tagállamok ellen a közösségi jogszabályok nem vagy nem megfelelő módon történő alkalmazása miatt.

Lásd a 66. pontra adott választ is.

69.

- a) A Számvevőszék ajánlása alapján a Bizottság 2006 júliusában részletes működési megállapodást fogadott el az NCTS folyamatos működését és elérhetőségét befolyásoló válsághelyzetek kezelésére.
- b) Az NCTS működésének ellenőrzését javították, és tovább fejlesztik 2007 során, lásd a 24. pontra adott választ is.

70. A Bizottság úgy határozott, hogy az árutovábbítással kapcsolatban nem folytat széles körű vizsgálatot addig, amíg az NCTS-re való teljes átállás nem fejeződött be, így alkalma nyílik arra, hogy következtetéseket vonjon le a rendszer hatékonyságára vonatkozóan.

71. A Bizottság is úgy találta, hogy egyes tagállamok nem képesek igazolni, hogy minden annak megállapításához szükséges ellenőrzést elvégeztek, hogy valamely vállalkozás jogosult-e az egyszerűsített eljárások igénybevételére. A közösségi költségvetés lehetséges kára azonban korlátozott: amennyiben a jogtalanul biztosított garanciák elégtelennek bizonyulnának, az érintett tagállam viseli az elveszett saját forrásokra, valamint adott esetben a kamatra vonatkozó felelősséget.

A korábbi papíralapú keresési eljárásban túl sok eset bizonyult lezáratlannak továbbítási késések és az eljárással járó egyéb problémák miatt. Az NCTS megbirkózik ezzel a túlterheléssel. Ezenkívül egy szakértői csoport is felmérést készít (lásd a 38. pontra adott választ).

Ahol rendszeres ellenőrzései közben vagy a Számvevőszék tevékenységének eredményeképpen a Bizottság késéseket fedez fel a hagyományos saját eszközök rendelkezésre bocsátásában, a tagállamokat felszólítja, hogy fizessék be valamennyi esedékes saját forrásukat, valamint adott esetben a késedelmi kamatot. Ahol bizonyítható, hogy a hiba előfordulása szisztematikus, a tagállam minden ilyen jellegű eseményt vizsgál, és elvégzi a szükséges pénzügyi korrekciókat.

72. Ahol szükség volt rá, a Bizottság megtette a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a tagállamok kártalanítsák a közösségi költségvetést minden olyan saját forrásért, amelyet rendelkezésre kellett volna bocsátaniuk, ám ez nem történt meg, mivel a tagállamok nem intézkedtek időben a nem teljesített árutovábbítások esetében.

A Bizottság az engedélyezett gazdálkodóknak (authorised economic operator – AEO) szóló végrehajtási szabályok tervezetének elkészítésekor figyelembe vette a különböző területeken felmerült hiányosságokat. Az AEO iránymutatások elkészítésekor további figyelmet szentel a kérdésnek. A 648/2005/EK rendelet végrehajtási rendelkezéseinek 14q. cikke kimondja, hogy az engedélyezett gazdálkodó státus engedélyezése után a vámhatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az AEO megfelel-e a rögzített feltételeknek és szempontoknak. Ezenkívül a státus további engedélyezését a kibocsátó vámhatóságnak újra el kell bírálnia, amennyiben változnak a vonatkozó közösségi jogszabályok, vagy ha a hatóság joggal feltételezi, hogy a vonatkozó feltételek nem teljesülnek.

A keresési eljárásokat illetően:

- a) A Bizottság megerősíti, hogy a keresési eljárás számítógépesítése már hozzájárul a keresések gyorsabb kivitelezéséhez. Szükség esetén helyreállító intézkedést hoznak, és folyamatban van a keresési eljárás különálló felülvizsgálata, amint az a 71. pontra adott válaszban szerepel. A Bizottság egyik célkitűzése a határidők rövidítése az NCTS bevezetését követően.
- b) Ezzel a reformmal a vámhatóságok megkapták a behajtás kezdeményezésének jogát, a főkötelezett együttműködésének mértékétől függetlenül. A szankciók és büntetések kiszabása jelenleg a tagállamok hatáskörébe tartozik, bár a Bizottság Korszerűsített Vámkódex létrehozására irányuló javaslata meghatározza a konvergencia keretét (lásd a 41. pontot).

A behajtási eljárásokat illetően:

- a) Ezt az ajánlást a 2006-os ellenőrzési program – amelynek fő témája az árutovábbítás volt – hajtotta végre. Ezen ellenőrzések általános célkitűzései közé tartozott annak ellenőrzése, hogy a tagállamok nyomonkövetési eljárásai a nem teljesített műveletek esetében összhangban vannak a vonatkozó rendelkezésekkel, és hogy a saját forrásokat megfelelően számolták ki, határozták meg és számolták el.
- b) A Bizottság megvizsgálta a tarifális besorolás és az áru értékének valamennyi árutovábbító nyilatkozaton (azaz a 49. pontban említett eseteken felül) való kötelező feltüntetésének kérdését. Mivel az árutovábbításnál a nyilatkozatot gyakran nem az exportőr vagy az importőr teszi, különös figyelmet kell szentelni az ilyen típusú információ szolgáltatása által a gazdasági szereplőre háruló többletköltségnek, valamint ezt ellensúlyozni kell a vámhatóság által kezdeményezett behajtások korlátozott számával. Mindent összevetve a Bizottság azon a véleményen van, hogy az árutovábbítás céljából nem szükséges, hogy ezt az információt minden árutovábbító nyilatkozat tartalmazza, valamint – feltéve, hogy a vámhatóság megfelelően végzi a keresési eljárást – a vámilleték megfelelő összege kerül behajtásra. Ehhez lásd a 72. pont a) alpontjára adott választ is.

A garanciarendszert illetően:

- a) A Bizottság folytatja a tagállamok eljárásainak ellenőrzését.
- b) A Bizottság továbbra is kockázatelemzéssel választja ki a tagállamokban folytatott megfelelési vizsgálatinak témáit. 2006 előtt az árutovábbítás lehetséges jelölt volt a vizsgálatra, de ténylegesen nem vették ellenőrzés alá, mivel a Bizottság az NCTS teljes bevezetésére várt. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy 2007-ben az árutovábbítást illetően valószínűleg további vizsgálatokra kerül sor.

73. A Bizottság különböző forrásokból értesül a csalásgyanús tevékenységekről. Össességében az eredmények azt mutatják, hogy a szállításokkal kapcsolatos csalások száma csökkent.

74. A 648/2005/EK rendelet elfogadása és végrehajtása által a kockázatelemzésen alapuló vámvizsgálatok világos jogi alapja valóban megteremtődik, és jogi kötelezettséget jelent a tagállamok számára (a 648/2005/EK rendelettel módosított 2913/92/EGK rendelet 13. cikke).

Már használatban van a kockázati értesítő lap, amely a 648/2005/EK rendelet által előírt és a vámellenőrzési kérdésekben a tagállamok közötti kockázati információk cseréjét megkönnyítő közös kockázatkezelési keret kidolgozásának központi eleme.